คิด ©
Creative Thailand
สร้างเศรษฐกิจไทยด้วยความคิดสร้างสรรค์

นิตยสารส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันเศรษฐกิจไทย โดย TCDC
ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

THE OBJECT
Three Gorges Dam

CREATIVE CITY
อัมสเตอร์ดัม

CLASSIC ITEM
กังหันน้ำชัยพัฒนา

สิงหาคม 2554 ปีที่ 2 | ฉบับที่ 11

แจกฟรี

WATER CONTROL IS THE FUTURE.

WE HAVE LEARNED IN THE END; NOT ONLY TO FIGHT AGAINST THE WATER, BUT ALSO TO LIVE WITH THE WATER.

ท้ายที่สุดแล้ว เราต่างเรียนรู้ว่า
แทนที่จะต่อสู้กับน้ำเพียงอย่างเดียว
เราควรเรียนรู้ที่จะอยู่กับน้ำให้ได้ด้วย

Koen Olthuis
สถาปนิกและผู้ก่อตั้ง Waterstudio.NL

Cover Story
เรื่องจากปก

เลือกที่จะอยู่กับน้ำ

สำหรับประเทศอื่นอาจใช้ทางเลือกในการผ่องถ่ายความเสี่ยงไปยังพื้นที่อื่นๆ แต่สำหรับชาวดัตช์ที่พื้นที่เกือบครึ่งประเทศนั้นอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลอยู่แล้ว พวกเขาเลือกที่จะต่อสู้ในตอนแรกและลงเอยด้วยการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับธรรมชาติ

ในอนาคตที่ระดับน้ำทะเลและน้ำในแม่น้ำเมิส และไรน์จะเพิ่มสูงขึ้นเพราะภาวะอากาศแปรปรวนได้นำฝนฤดูหนาวมาสู่ยุโรป รัฐบาลเนเธอร์แลนด์เลือกวิธีการที่จะลดระดับความสูงของคันกั้นน้ำลง เพื่อยอมให้น้ำท่วมในบางพื้นที่ที่เตรียมไว้เพื่อลดแรงกดดันในพื้นที่อื่น และอีกหนึ่งทางเลือกที่ถูกนำมาใช้ในเวลานี้ก็คือความยืดหยุ่นภายใต้แนวคิด "เมืองลอยน้ำ"

เมืองมาสบอมเมล (Maasbommel) ที่ตั้งอยู่ใกล้แม่น้ำเมิส ชาวเมืองบางส่วนอาศัยอยู่ในบ้านลอยน้ำที่ออกแบบโดยบริษัทดูราเวอเมียร์ ซึ่งเป็นบ้านที่มีเสาเข็มตั้งอยู่ในน้ำเพื่อให้สามารถลอยขึ้นลงตามระดับน้ำ รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคทั้งท่อประปาและไฟฟ้าก็ต่างถูกออกแบบให้ยืดหยุ่นตามระดับการขึ้นลงของบ้านเช่นกัน

และด้วยชื่อเสียงในการอยู่ร่วมกับน้ำมาอย่างยาวนานของชาวดัตช์บวกกับความคิดสร้างสรรค์ของสถาปนิกรุ่นใหม่ จึงทำให้บริษัทน้ำจากเนเธอร์แลนด์กวาดงานสถาปัตยกรรมเหนือธรรมชาติไปครองมากมาย อย่างเช่นการสร้างเกาะปาล์มในดูไบ และสนามกอล์ฟลอยทะเลในมัลดีฟส์ เป็นต้น

© Johannes Mann/Corbis

Creative City
จับกระแสเมืองสร้างสรรค์

ในปี 2028 อัมสเตอร์ดัมจะเปิดเมืองท่าแห่งนี้ให้ยิ่งใหญ่อีกครั้ง ด้วยการเสนอชื่อเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ซึ่งส่งผลให้เมืองต้องทำการบ้านอย่างหนักเพื่อแสดงความพร้อมต่อชาวโลก ทั้งด้านการคมนาคมขนส่งและภูมิสถาปัตยกรรมของเมือง ซึ่งเมื่อเร็วๆ นี้เทศบาลเมืองก็เพิ่งออกกฎหมายเปลี่ยนเรือท่องเที่ยวที่สัญจรไปมาในคลองให้เป็นเรือที่ใช้พลังงานสะอาดทั้งหมด นอกจากนี้ บริษัทสถาปนิกอย่าง NL Architects ก็เริ่มนำเสนอแนวคิดการออกแบบเพื่อพลังงานในอนาคตที่เชื่อมต่อกับกังหันลมรุ่นใหม่อย่าง Power Flowers ที่ติดตั้งง่าย สามารถผลิตไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดระดับความดังของกังหันให้เทียบเท่าเสียงตู้เย็นในบ้านเท่านั้นมาใช้งาน อย่างไรก็ตาม นี่เป็นเพียงแนวคิดหนึ่งของบริษัทสถาปนิกเพียงแห่งเดียวเท่านั้น แต่แนวคิดในการสร้างนวัตกรรมของเมืองเพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกยังต้องถูกทดสอบและขับเคี่ยวกับอีก 500 บริษัทสถาปนิกในอัมสเตอร์ดัมที่กระตือรือร้นอยากได้งานนี้เช่นกัน อีกไม่นานเกินรอ โลกคงจะได้เห็นผลงานที่สื่อถึงจิตวิญญาณของเมืองจากนักสร้างสรรค์เหล่านี้

© IJburg plot 13 Architect Koen Olthuis - waterstudio.nl

เรือโนอาร์แห่งศตวรรษที่ 21

"ขอเชิญชมวิลล่าตัวอย่าง 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ และห้องอาหารที่มองเห็นวิวแม่น้ำ พร้อมระเบียงทอดยาวเพื่อกิจกรรมกลางแจ้งของครอบครัว... ทั้งหมดมาพร้อมเทคโนโลยีที่จะช่วยให้ทุกคนในครอบครัวไม่เมาคลื่น"

คำโฆษณาบ้านลอยน้ำของบริษัทเอบีซี อาร์เคนบาว ที่ได้จัดแสดงนิทรรศการบ้านลอยน้ำขึ้นกลางกรุงอัมสเตอร์ดัม ดึงดูดใจลูกค้าทุกระดับ โดยเฉพาะครอบครัวหนุ่มสาวที่กำลังเริ่มต้นชีวิตใหม่ ซึ่งราคาของบ้านลอยน้ำขนาดเล็กอยู่ที่ 110,000-150,000 ยูโร ขณะที่บ้านหรูสไตล์วิลล่าที่มีราคากว่า 250,000 ยูโรนั้นก็ได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้บริหารและผู้เกษียณอายุ ซึ่ง Marian Spenkeler จากเอบีซี อาร์เคนบาว กล่าวถึงยอดขายบ้านลอยน้ำที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยปี 2007 มีเพียง 40 หลัง และเพิ่มเป็นขึ้นร้อยละ 20-30 จนปัจจุบันบริษัทกำลังขายเทคโนโลยีให้แก่ลูกค้าในต่างประเทศด้วย

บ้านลอยน้ำในเนเธอร์แลนด์กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก อัตราการเติบโตที่สูงขึ้นทุกปีนั้นได้รับแรงหนุนจากเทศบาลของเมืองต่างๆ ราว 10 แห่งทั่วประเทศ อันเป็นผลมาจากความวิตกต่อภาวะโลกร้อนและระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นทุกปี รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ต้องเร่งหามาตรการอื่นๆ เพื่อเตรียมรับมือ นอกเหนือจากโครงการสร้างที่ลุ่มเพื่อรองรับระดับน้ำ การบำรุงรักษากำแพงกั้นน้ำและเขื่อนกั้นน้ำตามโครงการเดลตา เวิร์คส์ ที่ยาวกว่า 800 กิโลเมตร ให้อยู่ในสภาพดีเยี่ยม และโครงการส่งเสริมบ้านลอยน้ำบนเกาะจำลอง IJburg ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งเพื่อป้องกันประชาชนจากหายนะน้ำท่วม

นักอุตุนิยมวิทยา Rik Leemans แห่งมหาวิทยาลัยวาเก็นนิงเก้นกล่าวว่า "เราไม่มีเวลาวิตกกังวลเรื่องนี้เท่าคนอื่น เพราะแผ่นดินของเราต่ำกว่ามาก วันนี้เราต้องมองหาทางเลือกในชีวิตเพื่อรับมือกับปัญหานี้" ซึ่งบ้านลอยน้ำก็เป็นคำตอบของทางเลือกของประเทศ โดยปัจจุบัน บริษัทสถาปนิกในอัมสเตอร์ดัมหลายแห่ง ถือเป็นเจ้านวัตกรรมของเรือโนอาร์แห่งศตวรรษใหม่ โดยเฉพาะบริษัทวอเตอร์สตูดิโอที่ใช้เทคนิคเปลี่ยนวัสดุฐานรากของบ้านจากเสาเข็มคอนกรีตเป็นการหล่อคอนกรีตให้เกิดโพรงแล้วแทนที่ด้วยโฟมด้านใน เพื่อให้ลอยขึ้นลงได้เวลาน้ำท่วมถึง โดยบ้านทั้งหลังจะยึดติดกับเสาหลักและขึ้นลงได้ตามแนวตั้งของเสาหลักนี้ โดยสามารถเลื่อนขึ้นได้สูงถึง 18 ฟุต หรือประมาณ 6 เมตร ส่วนระบบสาธารณูปโภคทั้งหมดนั้นเดินผ่านท่อพีวีซีที่ออกแบบให้ยืดหยุ่นกับการขึ้นลงของกระแสน้ำ นอกจากนี้ยังเพื่อความสบายของคนในบ้านด้วยการออกแบบที่ประยุกต์ใช้ wave damper หรือตัวดูดซับแรงสะท้อนจากคลื่นที่ใช้ในเรือยอร์ชมาใช้ในตัวบ้านด้วย